

Zijne Excellentie
De heer S. Blok
Minister van Buitenlandse Zaken

Betreft: Steun en verzoek tegen racisme in West Papua

Utrecht, 11 juni 2020

Hooggeachte heer Blok,

In navolging van eerdere brieven namens de Samenwerkende Organisaties voor West Papua (SOWP) met betrekking tot de situatie in de Indonesische provincies West Papua en Papua (hierna West Papua), informeren wij u samen met Young Papua Collective (hierna: "YPC") graag over de huidige situatie in West Papua. Wij verzoeken u ook om uw steun uit te spreken tegen racisme jegens Papoea's.

Op dit moment gaat de hashtag **#PapuanLivesMatter** viraal in Indonesië. Het besef over het racisme tegen Papoea's groeit ook onder de Indonesische jongeren.¹ Ook in Nederland nemen wij, Papoea jongeren, deel aan de BlackLivesMatter demonstraties. We staan er om twee redenen: om te protesteren tegen het institutioneel racisme in Nederland, maar óók om erkenning van de rol die Nederland speelde in de koloniale geschiedenis van de Papoea's.

George Floyd ook in Papua

Alleen al in de periode vanaf augustus 2019 tot op heden zijn er zeker 30 Papoea's vermoord door gewelddadig optreden van de Indonesische politie en het leger. Enkele recente voorbeelden: Twee ICT-studenten, Ronny Wandu (21) en Eden Bebari (19) waren aan het vissen en werden ten onrechte aangezien voor gezochte vrijheidsstrijders: Indonesische soldaten schoten hen op 14 april jl. dood. De week ervoor waren er al vijf Papoea jongeren doodgeschoten door het leger, omdat ze werden aangezien voor criminelen.²

Institutioneel racisme

Zoals u bekend, is de situatie in West Papua sinds een racistische aanval van Indonesische nationalistes op Papoea studenten op 17 augustus 2019 onrustig gebleven. Papoea's hebben massaal gedemonstreerd tegen racisme³ en demonstreren ook nu weer, ondanks de Covid-19 restricties, tegen racisme door de Indonesische staat. De protestleiders van de vreedzame demonstraties zijn opgepakt en gevangengezet. Echter, de daders van racistische misdrijven blijven onbestraft.⁴ In de Indonesische gevangenissen verblijven momenteel 57 politieke gevangenen die zich beroepen op vrijheid van meningsuiting, maar beschuldigd worden van hoogverraad.⁵ Tegen de sinds augustus 2019 vastgehouden protestleiders worden nu absurd

¹ weneedtotalkaboutpapua.carrd.co, een initiatief van Kudeta Mag, een platform van Indonesische jonge creatives.

² Human Rights and Conflict Escalation in West Papua Chapter 1.2 Editorial Update 2019, Compiled by the International Coalition for Papua and the Westpapua-Netwerk, <https://www.humanrightspapua.org/images/docs/HumanRightsPapua2019-ICP.pdf>

³ <https://www.hrw.org/news/2019/08/23/indonesian-officers-racist-slurs-trigger-riots-papua>

⁴ <https://www.amnesty.org/en/documents/asa21/8198/2018/en/>

⁵ <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/04/indonesia-prisoners-of-conscience-from-papua-must-be-urgently-released-amid-covid-19/>

hoge gevangenisstraffen geëist van 5 tot 17 jaar.⁶ Indonesië negeert daarbij de gezamenlijke oproep van de Wereldgezondheidsorganisatie en de Verenigde Naties om politieke gevangenen vrij te laten in verband met de Covid-19 pandemie.⁷

Nederlandse inzet Community Policing Programme mislukt

Wij constateren helaas dat de Nederlandse bijdrage aan het IOM "Community Policing Programme" is mislukt. Destijds, 21 maart 2013, rapporteerde Frans Timmermans aan de voorzitter van de Tweede Kamer over "community policing" op Papua, gericht op een betere verstandhouding tussen de politie en de bevolking, met oog voor culturele verschillen en mensenrechten. Uw voormalig ambtsgenoot Bert Koenders constateerde op 26 augustus 2016 tevreden dat er 3.687 politieagenten in de provincies Papua en West Papua waren getraind binnen het programma. Ook voormalig ambassadeur in Jakarta, de heer Rob Swartbol, meldde na zijn bezoek aan Papua in april 2017: "Onze samenwerking beoogt de gemeenschap dichter bij de politie te brengen, vooral in Papua. {...} We zijn zeer geïnteresseerd in het beleid van de regering van Indonesië in Papua, en tot nu toe gaat alles goed."

In het licht van de gebeurtenissen, de vele ten onrechte gedode Papoea's en de ten onrechte beschuldigde Papoea gevangenen, stellen wij vast dat de geuite voldoening van uw ambtelijke collega's over de resultaten nog steeds niet strookt met de werkelijkheid. Sterker nog; de mislukking is juist nu pijnlijk zichtbaar. Dat vraagt ons inziens om een Nederlandse reactie. Daar waar mogelijk moet de Nederlandse inzet juist bijdragen aan de bestrijding van het racisme tegen Papoea's.

Verzoek

Wij verzoeken wij u dan ook om bij uw Indonesische ambtsgenoot uw zorg uit te spreken over het institutioneel racisme tegen de Papoea's. Immers, uw zwijgen maakt in dit geval medeplichtig. Wij verzoeken u ook om, ook in het licht van de gezamenlijke oproep van de WHO en de VN, haar te vragen om onmiddellijke vrijlating van de 57 politieke gevangenen.

Wij vernemen graag uw reactie. Bij voorbaat hartelijk dank.

Hoogachtend,
Namens YPC en de SOWP,

Mevr. J. Jouwe en de heer S. van Voorn
Young Papua Collective

#BlackLivesMatter #PapuanLivesMatter

Mevr. Mr. F. Schouten-Korwa
Coördinator SOWP

⁶ <https://www.humanrightspapua.org/news/32-2020/584-eighth-update-on-trials-and-detentions-after-anti-racism-riots-in-west-papua>

⁷ <https://www.who.int/news-room/detail/13-05-2020-unodc-who-un aids-and-ohchr-joint-statement-on-covid-19-in-prisons-and-other-closed-settings>. Slechts 1 politieke gevangene is een week geleden vrijgelaten, S. Mandabayan. Zij zat sinds september 2019 gevangen, enkel wegens het in bezit hebben van de Morgenstervlag.